

HOMILIE EENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR b 2009

Voor of tegen? Zo vaak krijg je die vraag voorgelegd. Ben je voor of tegen het koningshuis? Ben je voor of tegen deze ministerpresident? Ben je voor of tegen de bisschop? Ben je voor of tegen de paus? En vandaag zelfs ben je voor of tegen Jezus? Het zijn vervelende vragen, omdat daaraan voorafgaand mensen al in hokjes zijn geplaatst en het als onredelijk wordt afgedaan nog iets goeds over deze persoon te vertellen. Mensen op hooggeplaatste posities schijnen niet te kunnen ontkomen aan een dergelijke zwart-wit beoordeling. Zelfs Jezus ontkomt er vandaag niet aan. "Die taal stuit ons tegen de borst. Wie is nog in staat naar Hem te luisteren?" Jezus schijnt het te bont gemaakt te hebben met zijn uitspraken, dat zijn woorden geest en leven zijn; dat Hij het brood van het eeuwig leven is; dat geloof in Hem ook eeuwig leven betekent. Het mag ons dan ook niet verbazen, dat wanneer de kerk deze boodschap van Jezus wereldwijd herhaalt, haar hetzelfde lot ten deel valt om voortdurend vanuit het zwart-wit denken te worden beoordeeld. Uiteindelijk is het probleem toen en nu te reduceren tot geloof in God of ongeloof. "Er zijn er onder u, die geen geloof hebben," stelt Jezus vast. En ook onze wereld van seculier fundamentalisme kan het niet verdragen, dat er geloof is. Ze beschouwt zichzelf als objectief, maar is in feite gewoon een andere levensbeschouwing de de gelovige levensbeschouwing bestrijdt.

Deze zwart-wit tekening maakt het hedendaagse goedwillende mensen niet gemakkelijk. De tv en alle opiniepeilingen zetten hard in om het geloof als onredelijk te bestempelen. "Ieder redelijk denkende mens kan toch niet met deze kerkelijke standpunten instemmen?" zo suggereren zij. In deze harde wereld moeten gelovigen dan staande blijven, terwijl zij om zich heen zien, hoe mensen de kerkgang achterwege laten of hun geloof opzeggen met de mededeling: "Die taal stuit ons tegen de borst. Wie kan dat nog geloven?" Elk afscheid uit de kerk voedt daarmee de onzekerheid. Zo geschiedt om ons heen, wat als de uittocht uit de kerk wordt omschreven. Het evangelie van vandaag is dus hoogst actueel.

Wat was het gemakkelijk geweest voor Jezus' leerlingen, toen de groep in een stormachtige groeifase verkeerde, toen de mensen van heinde en verre naar Jezus kwamen luisteren; toen de mensen Jezus na de wonderbare broodvermenigvuldiging tot hun koning wilden uitroepen; toen zij Jezus als een volksheld wilden vasthouden. Het is inderdaad fijn om katholiek te zijn, als er dagelijks jong volk toetreedt. De ouderen onder ons herinneren zich de vanzelfsprekendheid van de kerk nog in de jaren 50 van de vorige eeuw.

Het wordt moeilijk als er een fase volgt van krimp. Leerlingen lopen weg. Ze volgen Jezus niet meer. De kerk komt alleen maar negatief in het nieuws. "Het was slapjes vandaag," heeft iemand weer eens de afwezigen zitten tellen. En nou vraagt Jezus aan de kerngroep, de twaalf: "Willen jullie soms ook weggaan?" Jezus doet geen water bij de wijn om mensen te behouden. Hij blijft bij zijn boodschap, want Hij is het Brood des Levens en wie in Hem gelooft heeft eeuwig leven.

Iedereen van voelt wel eens de bekoring van de moedeloosheid, als we een afbrokkelende kerk om ons heen waarnemen. Leerlingen lopen weg, vrienden, familieleden lopen weg. Kinderen haken af. Luidruchtig of geruisloos. Het geloof wordt een onderwerp van spot in de media. Je omgeving kijkt een beetje raar op als je vertelt dat je naar de kerk bent geweest. Diep in je hart bestond er al veel twijfel, want zelf had je ook niet begrepen, hoe priesters zich konden misdragen; waarom de kerk soms zo wereldvreemd lijkt. Zelf had je ook wel eens die ijzige stilte gevoeld, nadat je vurig had

gebeden voor een zieke moeder. Al die wonden worden opengehaald. En je hoort Jezus zeggen: 'Gaan jullie soms ook?'

Van mijn ouders heb ik vele goede dingen geleerd. Zo groeiden wij op met een sterk besef van plicht en van trouw. In een steeds veranderende wereld is het gemakkelijk om weg te lopen van je taak. De gelovige kan veel twijfel voelen. Evenveel als degenen die vertrekt. Maar er is geen mensengemeenschap mogelijk zonder het spanningsveld van voor- en tegenstanders. Geen vereniging, zelfs geen gezin en zeker geen kerk. Maar toch mag je er fier op zijn te staan in dat gezin, fier om te behoren bij die vereniging en fier om lid te zijn van die kerk, want je bent gaan houden van Jezus' visie op de mens en zijn leven: op goed en kwaad, op leven en dood, en op hemel en aarde. Je hebt je gehecht aan je gelovige taak voor het geluk van de mens en voor de samenleving als Koninkrijk Gods. Hij inspireert je tot naastenliefde en tot offerbereidheid. Hij geeft eigenwaarde terug aan zieken en gediscrimineerden, aan vrouwen en kinderen Hij laat je hoopvol blijven.. En of de kerk nu in een fase van onstuimige groei verkeert of van afbrokkeling en krimp: je maakt deel uit van die gigantische beweging Gods die door de eeuwen heen en overal ter wereld ondanks al haar menselijkheid en zondigheid aan mensen van Godswege heeft mogen zeggen: "Je bent kind van God en jouw leven doet ertoe. Door geloof en liefde kun je iets moois van je leven maken." En dat maakt me fier.

Willen jullie ook soms gaan? Van harte sluit ik mij aan bij de woorden van Petrus: Heer, naar wie zouden we anders gaan in de veelheid van opvattingen en meningen?" Maar in uw woorden vinden we eeuwig leven!" Amen.